коясы. Кеше нидән курыккан булса, шуның сурәте төшә. Догалар укый-укый башкарыла. [7].

Таң суы алуның вариацияләре:

Төнге уникедә укымышлы кеше / абыстай, укый-укый чишмәдән су алып кайта. Суны бәләкәй чүмеч белән 41 тапкыр аласы, укып өшкерәсе һәм тастымал белән каплыйсы. Шул су белән коендыру кирәк. Өч көн рәттән таң суы алып, коендыру файда китерә. [8];

Айның уртасына туры китереп, чәршәмбе көнне аласы. Кояш чыкканчы, иртәнге намаз кергәнче, тәхәрәтле килеш башкару мөһим. Суга 3 тапкыр Ясин укып, өшкереп кулланасы. [9].

Арпа имләү:

Арпа имләгәндә йодрык күрсәтеп, күз өстеннән йөртәләр һәм догалар укыйлар.

«Фәлән кемгә арпа чыккан,

Арпа имлим.

Аю күтенә, бүре күтенә...тьфу тьфу», - дип төкерәләр. [10].

Кызамык имләү:

Кызамык имләгәндә кызыл чүпрәкне катыкка манып, бөтен тәнне уасы. Процесс 3 мәртәбә башкарыла. Догалар укыла. [11].

Сөял имләү:

Сөял чыккан очракта җептә 41 төен төйнәп, күмеп кую очрагы таралган. Агач төбе яисә башка кеше йөрми торган урынга күмү зарур. 41 саны 41 Ясиннән килә.

Информантлар

1, 4, 6, 8, 11. Галиуллина Райлә Хәлиулла кызы, 1953 елда Саба районы Сабабаш авылында туган, Олы Нырты авылында яши.

2. Гәрәева Рәшидә Мөхәмәтхан кызы, 1940 елда Кукмара районы Төркәш авылында туган, Олы Нырты авылында яши.

3, 10. Идрисова Миңсәрия Хөснулла кызы, 1945 елда Саба районы Түбән Шытсу авылында туган, Олы Нырты авылында яши.

5, 9 Кәримова Фәзимә Әюп кызы, 1946 елда Башкортстан Республикасы Туймазы районында туган, Урта Ныртыда яши.

7. Җиһаншина Мәликә (Миннебикә) Милләхмәт кызы, 1930 елда Саба районы Югары Симет авылында туган, Олы Нырты авылында яши.

СОДЕРЖАНИЕ

ОТ СОСТАВИТЕЛЯ 3

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПОЛЕВОЙ ФОЛЬКЛОРИСТИКИ

З.Р. Ахметвалеева БЫТОВАЯ ЛЕКСИКА БАРАБИНСКОГО ГОВОРА 4

А.М. Гайнетдинов ТҮБӘН УШМА ЭПИГРАФИКАСЫ 8

Л.Х. Дәүләтшина ТАТАРЛАРНЫҢ МАЛ ТОТУ БЕЛӘН БӘЙЛЕ КҮЗАЛЛАУЛАРЫ (материал туплау өчен сораулык) 15

Л.Ш. Давлетшина ТРАДИЦИОННОЕ ПИТАНИЕ ТАТАР АПАСТОВСКОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ 20

Л.Ф. Җамалиева, Г. И. Гилмуллина УДМУРТ ҺӘМ ТАТАР ХАЛКЫНЫҢ ЯЗГЫ-ҖӘЙГЕ ЙОЛА ҺӘМ БӘЙРӘМНӘРЕ 28

Л.Ф. Замалиева, Д. Хабибуллина ОСОБЕННОСТИ УЗБЕКСКИХ СВАДЕБНЫХ ОБРЯДОВ 31

Л.Х. Зиганшина НУРИЯ АБДРАШИТОВА – НОСИТЕЛЬ МИШАРСКОГО ФОЛЬКЛОРА (ПОРТРЕТ ИСПОЛНИТЕЛЯ) 35

Э.Х. Кадирова, В.Н. Девликамова ПЕНЗА ТАТАРЛАРЫНДА ФОЛЬКЛОР ЖАНРЫ БУЛАРАК МӨНӘҖӘТЛӘР 39

Э.Х. Кадирова, Т.В. Леонтьева КАЙБЫЧ РАЙОНЫ ЗУР ТӘРБИТ АВЫЛЫНДА ҮЛЕМ-КҮМҮ ЙОЛАЛАРЫ 46

Э.Р. Каюмова В ЭКСПЕДИЦИЮ ЗА НОВЫМИ ПЕСНЯМИ? (К вопросу о задачах современных полевых исследований музыкального фольклора) 50

Г.М. Макаров ТРАДИЦИОННЫЕ ПРОДОЛЬНЫЕ ФЛЕЙТЫ В КРЯШЕНСКОЙ ЭТНИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ 55

Л.Х. Мөхәммәтҗанова ФОЛЬКЛОР ЭКСПЕДИЦИЯСЕНӘ ТЕОРЕТИК ҺӘМ ПРАКТИК ӘЗЕРЛЕК ҺӘМ ЭКСПЕДИЦИЯНЕҢ ТӨП ЭТАПЛАРЫ 67

Ч.Н. Мухаметзянова ЛЕКСИКА ПОГРЕБАЛЬНОГО ОБРЯДА БАРАБИНСКИХ ТАТАР 71

Г.М. Сөнгатов ӘДӘБИ ӘСӘРЛӘР ТЕЛЕНДӘ ҮЛЧӘҮ БЕРӘМЛЕКЛӘРЕН БЕЛДЕРГӘН СҮЗЛӘРНЕҢ КУЛЛАНЫЛЫШЫ 75

И.И. Хөснуллина ТАТАРЛАРДА ИМЛӘҮ-ДӘВАЛАУ ТРАДИЦИЯСЕ 80

Ф.Ю. Юсупов, С.Ф. Гилязова ЭТНОЛИНГВИСТИЧЕСКОЕ НАБЛЮДЕНИЕ ТЕРМИНОЛОГИИ СВАДЕБНОГО ОБРЯДА БАРАБИНСКИХ ТАТАР 91

ЛОКАЛЬНЫЕ ФОЛЬКЛОРНЫЕ ТРАДИЦИИ: СЕМАНТИКА, ПРАГМАТИКА И СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ

З.М. Брусько ЛЕКСИКА РОДИЛЬНОЙ ОБРЯДНОСТИ ТАТАР КАК ИСТОЧНИК РЕКОНСТРУКЦИИ ТРАДИЦИОННОЙ ДУХОВНОЙ КУЛЬТУРЫ (на материале экспедиции в Апастовский район РТ) 96

Ф.И. Габидуллина, Л.И. Габделвәлиева, А.И. Бәдретдинова ПЕРМЬ ӨЛКӘСЕНЕҢ КУНГУР РАЙОНЫНДА ХАЛЫК АВЫЗ ИҖАТЫ ҮРНӘКЛӘРЕ 101

А.М. Гайнетдинов МАМАДЫШ РАЙОНЫ БОРЫНГЫ ЭПИТАФИЯЛӘРЕ 105

Г.Р. Гайнутдинова ЭТНОЛИНГВИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ТЕКСТОВ «КАЗ ӨМӘСЕ» (на материале экспедиции в Апастовский район РТ) 119

Л.Х. Давлетшина МИФОЛОГИЧЕСКАЯ ЛЕКСИКА ТАТАР АПАСТОВСКОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН (материалы к словарю) 122

Л.Ф. Җамалиева, А. Басыйрова МАРИ ХАЛЫК КАЛЕНДАРЬ ЙОЛАЛАРЫНЫҢ КАЙБЕР ҮЗЕНЧӘЛЕКЛӘРЕ 128

Л.Ф. Җамалиева, Г. И. Гилмуллина УДМУРТ ХАЛКЫНЫҢ КЫШКЫ ЙОЛА БӘЙРӘМНӘРЕ 132

Ф.Х. Җәүһәрова, А.Ф. Ахунова ХАЛЫК МӘДӘНИЯТЕ КОНСТРУКТЫНЫҢ БЕР ӨЛЕШЕ БУЛАРАК ИЗГЕ УРЫННАР ҺӘМ АЛАРГА БӘЙЛЕ НАРРАТИВЛАР 136

Ф.Х. Җәүһәрова, А.Д. Батталова, А. Шиһапова ИЗГЕ УРЫНГА БӘЙЛЕ ЛЕГЕНДАНЫҢ МОТИВИК СТРУКТУРАСЫН БИЛГЕЛӘҮ ҮЗЕНЧӘЛЕКЛӘРЕ (Балтач районы Салавыч авылы янында урнашкан Быкыр чишмәсе легендасы мисалында) 143

Л.Х. Зиганшина ЖАНР АВЫЛ КӨЕ В ПЕСЕННОЙ ТРАДИЦИИ БУИНСКИХ ТАТАР-МИШАРЕЙ 149

Э.Х. Кадыйрова, В.Н. Девликамова ТУЙ ЙОЛАЛАРЫ ЛЕКСИКАСЫ 159

Э.Х. Кадыйрова, З.М. Мөхәмәтгалиева МОРДОВИЯ РЕСПУБЛИКАСЫ ЛӘМБРӘ РАЙОНЫ ТАТАРЛАРЫНДА ИМЛӘҮ ЛЕКСИКАСЫ 163

Э.Х. Кадыйрова, Г.К. Шәйдуллина ПЕНЗА ӨЛКӘСЕ КИКИН АВЫЛЫ ТАТАРЛАРЫ ФОЛЬКЛОРЫНЫҢ ОНОМАСТИКАСЫ 165

Э.Х. Кадыйрова, М.Ш. Шәрифуллина ЛӘМБРӘ ТАТАРЛАРЫНЫҢ КЫСКА ҖЫРЛАРЫ 172

Э.Ф. Камалова СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ПЕСЕННОЙ КУЛЬТУРЫ ТАТАР АПАСТОВСКОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН 175

И.В. Пчеловодова, Н.В. Анисимов ОСОБЕННОСТИ МУЗЫКАЛЬНО-ПЕСЕННЫХ ЛОКАЛЬНЫХ ТРАДИЦИЙ (НА ПРИМЕРЕ КИЯСОВСКОГО РАЙОНА УДМУРТСКОЙ РЕСПУБЛИКИ) 185

А.В. Самойлова ИЗУЧЕНИЕ И СОХРАНЕНИЕ ПЕСЕННЫХ ТРАДИЦИЙ СЕЛА КУБАССЫ ЧИСТОПОЛЬСКОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН 194

Л.Р. Хафизова СВАДЕБНЫЙ ОБРЯД ЧИСТОПОЛЬСКИХ КРЯШЕН 198

И.И. Хөснуллина ИМЛӘҮ-ДӘВАЛАУ ЖАНРЫНЫҢ КАЙБЕР ҮРНӘКЛӘРЕ (Кукмара һәм Саба районы авылларына оештырылган экспедиция материаллары буенча) 205